

Läsnyckel

Motstånd

av Tomas Dömstedt

Läsnyckel

Hegas arbetsmaterial heter Läsnycklar – tanken är att de ska just öppna upp böckerna, ge ingångar till texten och inspiration till fördjupning. Fokus ligger på reflekterande läsning, boksamtal och skrivande. Vi vill att böckerna ska räcka länge, och att läsaren ska aktiveras på flera sätt och på olika plan.

Använd (valda delar av) Läsnyckeln för individuell läsning eller vid högläsning, eller som underlag för boksamtal. Det finns också förslag på hur man kan arbeta vidare efter läsningen. Välj ut det som passar dina elever – och du och din klass har säkert många fler idéer!

Boken

Motstånd är en fristående fortsättning på *Ligan*. Böckerna handlar om Tea och Fanny och deras kamp för miljön. Böckerna väcker moraliska och etiska frågor kring miljöfrågor och politiska aktioner – hur långt får man gå, är det t ex okej att göra olagliga saker? – och är bra diskussionsunderlag. Parallella teman är Vänskap och Kärlek.

På Hegas finns också Tomas Dömstedts tre böcker om Bella, som bildar ett rockband. Läs mer om författaren i porträttet längst bak i böckerna.

Före läsningen

Om ni har läst *Ligan*, diskutera hur Tea och hennes vänner agerade då. Var det en bra aktion? Vad blev resultatet?

I baksidestexten till *Motstånd* står det att Tea vill göra något som märks. Vad skulle det kunna vara? Hur kan man få folk att verkligen reagera?

Titta på omslaget - vad är det som händer? Vad är det för byggnad? Slå upp insidan av bokpärmen och titta på bilden där – vad gör de två gestalterna? Och vad är det för bil i bakgrunden? Fantisera om vad ni tror att Tea och hennes vänner hittar på den här gången.

Under läsningen

Nedan finns frågor till texten, att svara på efter respektive kapitel. Svaren hittar du i texten, det finns inget facit. Ibland kommer svaret i ett senare kapitel, fundera då över vad du tror tills du kommer till det stället i texten. Ibland finns inget rätt svar, utan frågan är till för att väcka tankar, och användas i diskussion:

1. Vad är det Fanny och Tea blir osams om? (kapitel 2)
2. Tycker du det är okej att göra olagliga saker för att uppmärksamma t ex miljön?
3. Tror du att Erik och Tea kommer att genomföra sina planer? (kapitel 3)
4. Kan man vara kär i två personer samtidigt? (kapitel 4)
5. Vad är det för konstigt med Fannys och Freddes mamma, tror du? (kapitel 4)
6. Varför är Fanny sur? Tea undrar om det är för att hon inte själv vågar göra något "farligt", eller för att hon är svartsjuk på Teas relation till Erik. Vad tror du? (kapitel 5)
7. Hur skulle du ha gjort om du var Tea i situationen på sidan 50-51? (kapitel 6)
8. Tea slits mellan Fredde och Erik. Kan hon testa sina känslor på något sätt? Hur skulle du göra? (kapitel 7)
9. Vad tror du att Erik menar med sin kommentar om att "stoppa" onödiga köp av kläder? (kapitel 8)
10. Vad kommer att hända nu när polisen kom? (kapitel 8)
11. Varför har Fredde och Fanny dolt att mamman är polis, tror du? Eller har de inte det? Kanske har de bara inte tänkt på att Tea inte visste det? (kapitel 9)
12. Varför finns det inga fotografier av mamman i deras hem, tror du?
13. Erik funderar kring kläd-affären – vad kommer han att göra, tror du? (kapitel 9)
14. Vad tycker du om Teas och Eriks idé att flytta trafik-skyltar? (kapitel 10)
15. På sidan 98 är det något som "blixtrar till". Vad kan det vara? (kapitel 11)
16. Vad hände mellan Erik och vakten tror du? (kapitel 12)
17. Vem kan det vara som har fotograferat Eriks och Teas skylt-aktion? (kapitel 13)
18. Affären är vandaliserad – vem tror du har gjort det? (kapitel 15)
19. Varför blir Tea så arg på Erik? (kapitel 16)
20. Tror du att Tea berättar för polisen att det Erik som sprejat affären? Hur skulle du ha gjort i den situationen? (kapitel 17)
21. Vem är det som angivit Erik, tror du? (kapitel 18)
22. Tror du att det är Fredde som tjallat på Erik? I så fall, varför? Vem kan det annars vara? Vilka visste att det var han?

Vad tyckte du om boken? Var det något särskilt som var bra, mindre bra eller konstigt?

Hur skulle du beskriva Tea, Fanny, Fredde och Erik som personer?

Efter läsningen

Att skriva/Planteringar:

Tomas Dömstedt är en författare som gärna planterar detaljer i texten som senare får förklaring och betydelse. Som kommentarerna om Freddes och Fannys mamma som dyker upp lite då och då innan sanningen avslöjas, eller Kims fotograferande som först nämns på sidan 98 (blix), när han säger att han "plåtade lite" (sidan 111), och när bilden är i tidningen (sidan 116-117). Det skapar som ett nät av ledtrådar till vad som ska hända, och kallas just "plantering". Som i en pussel-deckare!

För att upptäcka "planteringar" måste man vara en uppmärksam läsare, en läsare medveten om att många, inte alla, författare använder det här "knepet" – det är du nu! Dessutom behöver man tänka framåt i berättelsen samtidigt som man läser den scenen/sidan man är på. Förhoppningsvis har frågorna till *Motstånd* hjälpt dig en bit på den vägen.

Använd knepet med planteringar när du själv skriver texter, det gör att läsaren engageras, och det blir en intressantare text!

Miljö-temat

Gjorde Tea och Erik rätt tycker du?

Är Fanny och Fredde fega? Eller kloka?

Diskutera miljöfrågor på agendan i er egen stad/omgivning.

Känner du till några nationella/internationella miljö-organisationer eller miljö-aktioner?

Det finns en djungel av "miljö"-märkningar etc. Gå igenom begrepp som ekologiskt, fairtrade etc, och märkningar som Svanen m fl.

Hur kan särskilt ungdomar påverka miljön, och engagemanget för miljön?

Är det några i klassen som är medlemmar i någon organisation, eller på andra sätt engagerar sig för miljön? Berätta!

Hur kan man välja t ex kläder, mat och andra varor på ett sätt som skonar miljön? Gör en miljö-vänlig handlingsplan för saker ni själva kan påverka genom vardagsval.

Kan "ändamålet helga medlen" – kan det vara okej att göra något olagligt för att påverka? Eller att t ex utsätta djur, som minkar, för lidande genom att släppa ut dem? Eller kanske det rubba naturens egen balans?

Förslag till miljö-aktioner klassen kan göra:

Anordna kläd- och prylbyttardag på skolan.

Sätt upp en bokbyttar-hylla i korridoren/på biblioteket.

Ni har säkert många fler idéer!

Mycket läsnöje!

